

Newsletter

**BREXIT a CLO:
Potvrzovanie pôvodu tovaru v Únii za účelom získania
preferencie v UK**

Od 1. januára 2021 Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska už nie je súčasťou Európskej Únie a považuje sa za tretiu krajinu, samostatné colné a daňové územie. Pre obchodovanie so Spojeným kráľovstvom Veľkej Británie a Severného Írska (ďalej len „**Spojené kráľovstvo**“) už neplatia únijské pravidlá, ale uplatňuje sa *Dohoda o obchode a spolupráci medzi Európskou úniou a Európskym spoločenstvom pre atómovú energiu na jednej strane a Spojeným kráľovstvom Veľkej Británie a Severného Írska na strane druhej* (ďalej len „**Dohoda o obchode**“), ktorá sa vykonáva predbežne od 1. januára 2021.

Pravidlá obchodovania so Spojeným kráľovstvom sa podstatne zmenili oproti stavu, aký bol pred Brexitom, avšak Spojené kráľovstvo je a aj bude pre Úniu a jej členské štáty významným obchodným partnerom. Pri obchodovaní so Spojeným kráľovstvom, ktoré bude spojené s tokom tovaru cez colnú hranicu si treba čím skôr zvyknúť na „staronové“ postupy realizovania colných povinností na colných úradoch. Od vstupu Slovenskej republiky do Únie (od 1.5.2004) prebiehalo obchodovanie s členskými krajinami bez „administratív“ na colnici, avšak colné úrady aj naďalej fungovali. Colníci sa z hraníc presunuli na vnútrozemské colné úrady. Colné konanie oproti roku 2004, však prešlo výrazným posunom k elektronizácii, a teda colné vyhlásenia na dovoz alebo vývoz sa už podávajú elektronicky. Výrazným spôsobom k zrýchleniu colného konania na colných úradoch prispievajú rôzne formy zjednodušenia colného konania, ktoré sa výrazne posilnili od 1.5.2016, kedy sa začal aplikovať nový Colný kódex Únie.

V prípade pravidelného obchodovania so Spojeným kráľovstvom a s tým spojeného realizovania colného konania na colných úradoch jednoznačne odporúčame využívať, resp. získať status najmä schváleného odosielateľa, schváleného príjemcu a zápisu do evidencie deklaranta pre realizovanie dovozu a vývozu tovaru. Ide o základné zjednodušenia, ktoré prispievajú k zrýchleniu colného konania. Pre jednoduchšie získanie spomenutých zjednodušení je viac ako vhodné disponovať aj statusom Schváleného hospodárskeho subjektu (v skratke SHS/AEO), kedy dokonca držiteľ tohto povolenia má možnosť požiadať o zníženie záruk na colný dlh o 50 %, 30 % a dokonca aj na 0 %. Podnikateľ teda ušetrí finančné prostriedky, ktoré môže využiť na ďalší rozvoj podnikania.

Pre udržanie obchodného partnera v Spojenom kráľovstve v prípade vývozu tovaru z Únie, a na to nasledujúci dovoz v Spojenom kráľovstve, je možné od 1.1.2021 vyhotovovať potvrdenie o pôvode tovaru na základe vyhlásenia dodávateľa za účelom získania preferenčného zvýhodnenia v Spojenom kráľovstve. Potvrdenie o preferenčnom pôvode tovaru má vo všeobecnosti za cieľ zníženie colných sadzieb stanovených colným sadzovníkom alebo tarifné oslobodenie od cla podľa zmlúv, ktoré majú jednotlivé krajiny uzavreté medzi sebou.

Z čl. *GOODS.5 Dohody o obchode* vyplýva, že ak v tejto dohode nie je stanovené inak, clá na všetok tovar, ktorý má pôvod v inej zmluvnej strane, sú zakázané. Táto skutočnosť znamená, že pokiaľ má tovar pôvod v Únii alebo Spojenom kráľovstve nebude zaťažený žiadnou sadzbou cla. V skratke povedané, ide o získanie preferenčného zvýhodnenia na pôvodný tovar. Jedinou podmienkou získania tohto preferenčného zvýhodnenia je, že má ísť o tovar, ktorý má pôvod v Únii alebo Spojenom kráľovstve. Za takýto tovar sa podľa čl. *ORIG.3 ods. 1 Dohody o obchode* považujú:

- výrobky, ktoré sú úplne získané v danej zmluvnej strane;
- výrobky vyrobené v danej zmluvnej strane výlučne z pôvodných materiálov pochádzajúcich z danej zmluvnej strany a

- výrobky vyrobené v danej zmluvnej strane, ktoré obsahujú nepôvodné materiály, a to za predpokladu, že spĺňajú špecifické pravidlá pôvodu pre výrobky.

Rovnako však platí, že ak výrobok získal status pôvodu, nepôvodné materiály použité na výrobu tohto výrobku sa nepovažujú za nepôvodné, ak je tento výrobok začlenený ako materiál do iného výrobku. S tým, že podmienky získania statusu pôvodu musia byť splnené bez prerušenia v Spojenom kráľovstve alebo v Únii.

K uvedenému treba len uviesť, že pravidlá pôvodu tovaru nikdy neboli jednoduché a bez potrebných znalostí tejto problematiky sa môže stať, že sa potvrdí pôvod tovaru na taký tovar, ktorý by nikdy takýto pôvod nezískal. Keďže colné úrady poznajú a preverujú oprávnenosť potvrdenia pôvodu, aj tu je nutné úzko spolupracovať so špecialistami, najmä pri komplikovanejších obchodných scénach. Nesprávne potvrdenie pôvodu tovaru zapríčini získanie neoprávneného zvýhodneného preferenčného zaobchádzania pre obchodného partnera - dovozcu, ktorý bude musieť doplatiť príslušným colným orgánom únik na cle a dani z pridanej hodnoty, zaplatiť pokutu za colný delikt, pričom deliktuálnemu konaniu bude čeliť aj osoba, ktorá neoprávnené potvrdila pôvod tovaru - vývozca. A to sme sa ani nedotkli súkromnoprávných problémov z toho vyplývajúcich.

Potvrdenie o pôvode podľa čl. *ORIG. 19 ods. 1 Dohody o obchode* vyhotoví vývozca výrobku na základe informácií, ktoré preukazujú, že výrobok je pôvodný, vrátane informácií o statuse pôvodu materiálov, ktoré sa použili na výrobu tohto výrobku. **Vývozca je zodpovedný za správnosť potvrdenia o pôvode a poskytnutých informácií.** Postupy na uľahčenie vydávania alebo vyhotovovania dôkazov o pôvode sa nachádzajú vo Vykonávacom nariadení č. 2015/2447 k Colnému kódexu Únie v čl. 61 a nasl., kde je okrem iného upravené aj vyhlásenie dodávateľa a dlhodobé vyhlásenie dodávateľa k preukázaniu pôvodu.

Keďže problematika potvrdzovania pôvodu môže zapríčiniť spomalenie obchodu Európska komisia dňa 31.12.2020 vydala *vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) č. 2020/2254 z 29. decembra 2020 o vyhotovovaní potvrdení o pôvode na základe vyhlásení dodávateľa pre preferenčný vývoz do Spojeného kráľovstva počas prechodného obdobia*. Ide o nariadenie, ktoré v čl. 1 umožňuje vývozcovi, aby do 31.12.2021 vyhotovoval potvrdenie o pôvode na vývoz do Spojeného kráľovstva na základe vyhlásení dodávateľa, ktoré dodávateľ poskytne následne, pod podmienkou, že do 1.1.2022 bude mať vývozca dané vyhlásenie dodávateľa v držbe. Za predpokladu, že vývozca nebude mať uvedené vyhlásenie dodávateľa do 1.1.2022 v držbe, tak potom o tejto skutočnosti musí do 31.1.2022 informovať dovozcu.

Na základe spomenutého vykonávacieho nariadenia môže vývozca potvrdiť pôvod tovaru v Únii, aj keď nebude disponovať do 31.12.2021 dôkazom o pôvode od svojho dodávateľa na základe tzv. vyhlásenia dodávateľa podľa čl. 61 a nasl. Vykonávacieho nariadenia č. 2015/2447 k Colnému kódexu Únie. Vývozca však musí vyhlásenie dodávateľa získať do 1.1.2022. Pokiaľ ho nezíska, musí o tejto skutočnosti informovať dovozcu v Spojenom kráľovstve do 31.1.2022. Dovozca tak nezíska výhodu z preferenčného zvýhodnenia a anglický colný úrad mu dovymerá clo a daň z pridanej hodnoty, prípadne spotrebnú daň.

Podľa čl. *ORIG. 19 ods. 2 Dohody o obchode* sa potvrdenie o pôvode vyhotovuje na faktúre alebo v akomkoľvek inom dokumente, ktorý opisuje pôvodný výrobok dostatočne podrobne nato, aby daný výrobok bolo možné identifikovať, a to v rôznych jazykových verziách podľa *PRÍLOHY ORIG-4: TEXT VYHLÁSENIA O PÔVODE Dohody o obchode*. Potvrdenie o pôvode platí 12 mesiacov od dátumu jeho vyhotovenia alebo počas takého dlhšieho obdobia, ktoré

stanovila zmluvná strana dovozu a ktoré nepresahuje 24 mesiacov. Systém registrovaných vývozcov (REX) pre potvrdzovanie pôvodu pri zásielkach nad 6 000 Eur ostáva zachovaný.

Bližšie informácie ako postupovať pri potvrdzovaní pôvodu tovaru v Únii za účelom získania zvýhodneného sadzobného zaobchádzania v Spojenom kráľovstve, t. j. bez cla pri dodržaní stanovených pravidiel, ako aj bližšie informácie ako správne nastaviť a získať akékoľvek zjednodušenie, vrátane statusu SHS/AEO, ktoré môžu výrazne pomôcť obchodovaniu so Spojeným kráľovstvom, s ochotou poskytne naša advokátska kancelária.

Bratislava 8. január 2021

JUDr. Rastislav Vysocký, LL.M.

Vydala

Prosman a Pavlovič advokátska kancelária, s.r.o.

Hlavná 31, 917 01 Trnava

Slovenská Republika

Zodpovedný za obsah

JUDr. Maroš Prosman

Všetky informácie nájdete aj na www.prosman-pavlovic.sk